

ՊԱՏՄՈՒԹՔ

ՀԱԼԵՊ

ՏԻՐՈՒՆԻ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՍԻՈՒԹԵԱՆ 40 ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի մէջ Ս.Գ.Հնչակեան կուսակցութեան «Տիրունի» Ուսանողական Երիտասարդական միութեան հիմնադրութեան նուիրուած եզրափակիչ ձեռնարկները սկսան Կիրակի, 7 Փետրուարի առաւօտեան:

Տիրունիական ընկերներ՝ գլխավորութեամբ Ս.Գ.Հ. Կեդրոնական վարչութեան ատենապետին, եւ ընկերակցութեամբ կուսակցութեան՝ Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ ընկերներուն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ Սուրիոյ հիւսիսային եւ հարաւային շրջաններու վարիչ մարմիններու ընկերներուն, այցելեցին Հալէպի հայոց գերեզմանատուն՝ այնտեղ գտնուող Քսան Հնչակեան հերոսներուն յիշատակին կանգնեցուած յուշարձանին ծաղկեպսակ գետեղելու:

Ծաղկեպսակի գետեղման եւ Ուխտի երգէն ետք ընկերները այցելեցին ընկերներու շիրիմները՝ իրենց յարգանքի տուրքը մատուցելու:

Եզրափակիչ ձեռնարկը տեղի ունեցաւ երեկոյեան Հ.Բ.Ը.Մ. Նազարեան սրահին մէջ: Հանդիսութեան ներկայ էին Ս.Գ.Հ.Կուսակցութեան կեդրոնական վարչութեան ատենապետ ընկ. Սեդրակ Աճեմեան, Հայաստանէն եւ Ամերիկայէն հիւրաբար ներկայ գտնուող Կեդրոնական վարչութեան ընկերներ, ինչպէս նաեւ Դամասկոսէն ժամանած հարաւային Սուրիոյ վարիչ Մարմինի եւ «Տիրունի» Ուս.-Երիտ. Միութիւնը ներկայացնող ընկերներ:

Ձեռնարկը սկսաւ Սուրիոյ, Հայաստանի քայլերգներով՝ դաշնամուրի վրայ կատարողութեամբ Օրդ. Արազ Գէորգեանի, ապա օրուան հանդիսաւորութիւն՝ ընկ.հի Սեւան Քէլեշեան ներկաներուն հրաւիրեց՝ մէկ վայրկեան յոտնկայ յարգելու հայ ժողովուրդի եւ Հնչակեան կուսակցութեան նահատակները: Ապա ընկերութիւն հերթաբար հրաւիրեց ընկ. Յարութ Օքճեանը, որ արաբերէն լեզուով փոխանցեց բացման խօսքը, որմէ ետք ընկ.հի Աստղիկ Տէմիրճեան-Արապեան ներկայացուց հայերէն բացման խօսքը, ուր ընկերութիւն նշեց. «Քառասուն տարի առաջ՝ 1969 թուականին, Հալէպի Կիրիկեան կրթական հաստատութեան լուսաճառագ դպրոցին մէջէն՝ գետեղուած պողպատի նման ծնունդ առաւ շարժում մը՝ երիտասարդական թարմ լիցքերով, ու կարճ միջոցի մը մէջ վարար գետի նման հեղեղեց ու իր խելայեղ ընթացքին մէջ առաւ Կիրիկեան շրջանակի ողջ երիտասարդութիւնը...»: Այս շարժումը ծաւալեցաւ նաեւ Կիրիկեանէն դուրս՝ ընդգրկելով նաեւ այլ երիտասարդներ, որոնք մոռցուած ժառանգորդներէն էին երբեմնի հնչակեաններու:

Ընկերութիւն թուեց «Տիրունի» Ուսանողական Երիտասարդական Միութեան տարած հայապահպանման, մշակութային եւ ազգային գաղափարական աշխատանքները եւ ապա աւելցուց. «Իր կազմաւորման օրէն անցած են 40 տարիներ ու տակաւին «Տիրունի» ուսանողական երիտասարդական միութիւնը կը գոյատեւէ իր սկզբնական եռանդով եւ հաստատապէս կը մնայ պայքարի սրբացան դիրքերու վրայ, մինչեւ հայ ժողովուրդի պահանջատիրութեան յաղթական պտակումը՝ բռնադրուած հողերը վերադարձնելով իրենց իրաւատիրոջ, եւ Մեծ Եղեռնին՝ մարդկային, մշակութային եւ նիւթային մարմիններու ընկերներուն, այցելեցին Հալէպի հայոց գերեզմանատուն՝ այնտեղ գտնուող Քսան Հնչակեան հերոսներուն յիշատակին կանգնեցուած յուշարձանին ծաղկեպսակ գետեղելու:

Թական կորուստներու արդար հատուցումով:

Ապա ան իր խօսքը փակեց՝ ըսելով. «Այս պանծալի յոբելեանական քառասնամեակի առիթով կ'ըսենք. «Փառք ու պատիւ հիմնադիրներուն,

Փառք ու պատիւ գինք ծնող Ս.Գ.Հնչակեան կուսակցութեան, Մենք՝ հետեւորդներս, կ'ուխտենք անշեղօրէն քայլ անոնց ուղիքն, գոր գծած է մեր ուսուցիչը՝ Սարգիս Տիրունին»:

Հանդիսութեան գործադրուեցաւ օրուան պատշաճ ու բժախնդրօրէն պատրաստուած գեղարուեստական յայտագիրը հետեւեալ շարքով. նուագ՝ զուգանուագ, դաշնամուր՝ Յակոբ Պարզուտեան, Չուլթակ՝ Յարութ Քարատապեան:

Պար՝ Ն.Ս.Մ.Մ.Ս. պարարտումբի՝ «Անուրջներ»: Ասմունք՝ ընկերութիւն Ջանի Նազարեան, որ իր կատարողութեամբ գրաւեց ներկաներուն սիրտերն ու միտքերը, ապա ելույթ ունեցաւ Ն.Ս.Մ.Մ.Մ. միութեան պատանեկան պարախումբը: Յաւարտ գեղարուեստական յայտագրին՝ բեմ հրաւիրուեցաւ օրուան բանախօս, Հալէպի «Տիրունի» Ուս.-Երիտ. Միութեան նախկին ատենապետներէն, այժմ Լիբանանի Շրջանի վարիչ Մարմնի անդամ ընկ. Ալեքսան Քէօզկէրեան:

Պատգամաբեր ընկերով խօսքէն ետք դահլիճին մէջ յանկարծ բարձրախօսէն ձայնագրութիւն մը լսուեցաւ: Մեզմէ՝ կարճատեւ ժամանակ մը առաջ առյաւէտ բաժնուած ընկ. Յակոբ Աղայեանի ձայնն էր: Սիրելի՛ ղեկավար ընկերով ձանձորները յոտնկայս եւ ծափահարութիւններով լսեցին «Տիրունի» Ուս.-Երիտ Միութեան հիմնադ-

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ԴՈՒԴՈՒԿԻ ՀԱՍԵՐԳԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ՔԱՐԱՔԱՍՈՒՄ

Ճանաչուած կոմպոզիտոր, դիրժոր Հենրիկ Անասեանը մի քանի տարի առաջ յօրինել էր կոնցերտ՝ դուդուկի եւ սիմֆոնիկ նուագախմբի համար: Դասական հիմունքների վրայ ստեղծուած եռմասանի այդ ստեղծագործութիւնը միակն է հայ իրականութեան մէջ:

Կոնցերտի կատարման համար, հեղինակը դուդուկի բաժնի նոթաները տուել է երկու հայ մենակատարների եւ համաշխարհային համբաւ վայելող, փայտեայ փողային գործիքների վրայ նուագող տաղանդաւոր երաժիշտ, ազգութեամբ վենեզուելացի, բոլորին յայտնի Պէդրո Էռնեստէին:

Եւ հա, վերջերս յայտնի երաժիշտը ինդրել է Հենրիկ Անասեանին՝ թոյլ տալ կատարելու կոնցերտը վենեզուելացի Սիմոն Բոլիվար աշխարհահռչակ սիմֆոնիկ նուագախմբի հետ, ու ըստ այնմ էլ Քարաքաս դուարկել նուագախմբի նոթաները:

Մասնորո Անասեանը սիրով համաձայնուել է ու մի քանի համատեղ փորձերից յետոյ նոթաներն

ուղարկուել է Քարաքաս: Կառավարկան Սիմոն Բոլիվար շքեղ սրահի բացման առթիւ կազմակերուելիք համերգին մասնակցելու համար հրաւիրուել է Պէդրո Էռնեստէին, որն էլ առաջարկել է ծրագրում ընդգրկել Հենրիկ Անասեանի դուդուկի կոնցերտը:

Դիրժոր Ալֆրէսո Ռուզելտ սիրով ընդառաջել է Պէդրոյի խնդրանքին, մանաւանդ որ իմացել է, թէ ինքն է լինելու առաջին մեկնաբանը այդ եզակի ստեղծագործութեան:

Եւ, որովհետեւ ձեռնարկը կառավարկան յանգամանք ունի, նրա մուտքը լինելու է միայն ու միայն հրաւերներով, անկասկած, միայն ընտրովի մարդկանց համար:

Համերգը կայանայու է Մարտի 5ին Քարաքասի նորաբաց Սիմոն Բոլիվար սրահում: Այդ առնչութեամբ Քարաքաս է մեկնելու Անասեան ամուլը՝ դուդուկի կոնցերտի համաշխարհային առաջին կատարմանը ներկայ լինելու համար:

րութեան 20-րդ տարեդարձին առթիւ արտասանած խօսքերը: Դահլիճին մէջ կը տիրէր յուզում՝ խառնուած ուրախութեամբ, երբ մահացած ընկերով որդին՝ Հայրօն, բեմ բարձրացաւ ստանայու համար հօրը յիշատակին համար պատրաստուած յուշանուէրը՝ միութեան Ատենապետ Ընկ. Յարութ Պալպանեանի եւ վարչական ընկերութիւններէն Անի Գաւլաքեան ձեռամբ: Յետ մահու պարգեւատրուող ընկերով որդին իր պատասխան խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց վարչութեան եւ հաւատեց, որ ինք եւս հաւատարիմ պիտի մնայ հօրը՝ Յակոբ Աղայեանի գաղափարական կուսակցական ուղիքին:

Ապա կուսակցական ու յեղափոխական երգերով՝ մթնոլորտը ճոխացուցին հալէպահայ երգիչ Գէորգ Գատեհճեանը եւ Լիբանա-

նէն ժամանած Պերճ Նազգաշեանն ու իր նուագախումբը:

Ձեռնարկին փակումը կատարեց Դամասկոսի Հայոց թեմի առաջնորդ Արմաշ Սրբազան Նալպանտեան: Պաշտօնական երեկոյթի աւարտին տեղի ունեցաւ խրախմանք պարահանդէս Հալէպի շքեղ սրահներէն մէկուն մէջ: Խանդավառութիւնը եւ ուրախ մթնոլորտը շարունակուեցաւ մինչեւ առաւօտեան ժամերը:

Հանդէսը ճոխացուցին, Պէդրութէն յատուկ ժամանած, օրուան հանդիսավար Ընկ. Սիլվա Եփրեմեան ու Հնչակեան կուսակցական երգերու մեկնաբան Պերճ Նազգաշեան:

Վերջապէս միայն կարելի է նոր վերելքներ ու յաջողութիւններ մաղթել «Տիրունի»-ական ընկերներուն:

Ներկայ մը

«ՀԱՄԱՏՔԻ ՔԱՐԵՐԸ ՓՆՏՈՂ-ԳՏՆՈՂ ԵՒ ՉԱՓԱԳՐՈՂ ԱՌԱՔԵԱԼԸ» *

Շարունակուած էջ 14-էն

էջի գործածութեան եւ թւայնային ձեւաճի մասին:

Նախքան ծրագրի աւարտը ճարտ. Ժորան ընթերցեց Երեւանի գլխավոր ճարտ. Նարեկ Սարգսեանի ուղերձը, Սամէլ Կարապետեանի գրութիւնը եւ Արմէնի կնոջ՝ Մարգրիթի ու դուստրերի շնորհակալական խօսքը ուղղուած մեր ժողովրդին: Արդարեւ պահը յուզիչ էր, բոլորի հայեացքին նկատուում էր ափսոսանքի արտայայտութիւն, թէ ինչ արժանաւոր հայ ձեռքից գնաց, կորուստը մեծ ու անփոխարինելի...

Ներկաներին հոգեւորճ հիւրասիրուեց առ ի խաղաղութիւն եւ հանգիստ Արմէնի աճիւնին:

Մօտիկից էջի ճանաչում Արմէնին:

Մակարդակով մարդկանց շուրթերից էի գովասանքներ լսել, թերթերից էի կարդացել նրա առաջնութեան մասին: Իր դասախօսութիւններին մէկում էի ներկայ գտնուել թեհրանում, ուր Արեւմտ-

եան Հայաստանի յուշակոթողների շուրջ մեկնաբանութիւններ էր անում սահիկներ ցուցադրելով: Հայաստանի հեռուստատեսային ալիքով էի լսել նրա հետազոտութիւնների եւ յայտնաբերումների մասին : Ահա այս բոլորը ինձ հիմք ծառայեց եւ ոգեւորեց, որ նուաստս գրիչ առնի եւ ներկայացնի այս գրութիւնը, այսպիսով իմ պարտքը կատարելու, իմ երախտագիտութիւնը յայտնելու այդ հային, եւ ասելու՝ սիրելի՛ Արմէն, քո յարախօս աւանդով հայութեան սրտում ջերմ տեղ գրաւեցիր:

Մէկի մասին արտայայտելու կամ գրելու համար պէտք է որ նրա ընկերը եղած լինես կամ նրա հետ նիստ ու կաց արած լինես, այլ նրա արժանիքները, նրա ծառայութեան ոլորտն ու որակը նկատի առնել եւ ըստ այնմ արժեւորել: Հայրենիքի նւիրածութիւնը եւ արեւստը հացփոխութիւն էի ճանաչում:

* Երկրորդ օրպէս բնաբան քաղուած է Անահիտ Սարգսեանի «Արմէնին» նուիրած բանաստեղծութիւնից, Երեւան: